

**SPOSÓB I ZASADY UJAWNIANIA INFORMACJI
przez Bank Spółdzielczy w Teresinie
według stanu na dzień 31.12.2016 rok
(wyciąg z Polityki ujawnień Banku)**

Wykonując postanowienia:

- 1) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (CRR);
- 2) Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE (CRD IV);
- 3) Rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 1423/2013 z dnia 20 grudnia 2013 r. ustanawiającego wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawniania informacji na temat funduszy własnych instytucji;
- 4) Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 2015/1555 z dnia 28 maja 2015 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących ujawniania informacji na temat przestrzegania przez instytucje wymogu w zakresie bufora antycyklicznego, zgodnie z art. 440 CRR;
- 5) ustawy Prawo bankowe;
- 6) uchwały KNF w sprawie dotyczącej szczegółowych zasad i sposobu ogłaszania przez banki informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących adekwatności kapitałowej oraz zakresu informacji podlegających ogłaszaniu (wraz z późniejszymi zmianami) – w zakresie w jakim ta uchwała nie jest sprzeczna z przepisami wymienionymi w pkt 1-5.

Bank Spółdzielczy w Teresinie wprowadza zasady określające istotę przejrzystości i jawności informacji z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału w Banku Spółdzielczym w Teresinie.

Bank ujawnia wybrane informacje z zakresu:

- 1) określenia podmiotu (Banku), których dotyczą ujawnienia – art. 436 Rozporządzenia;
- 2) celów i strategii zarządzania – art. 435 ust. 1 Rozporządzenia;
- 3) liczby stanowisk dyrektorskich (Zarządu), polityki rekrutacji członków Zarządu, z uwzględnieniem ich wiedzy i umiejętności - art. 435 ust. 2 Rozporządzenia;
- 4) funduszy własnych - art. 437 Rozporządzenia;
- 5) wymogów kapitałowych – art. 438 Rozporządzenia;
- 6) ryzyka kontrahenta i korekt z tytułu ryzyka kredytowego – art. 439 i 442 Rozporządzenia; ;
- 7) korzystania z ocen zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej (ECAI) – art. 444 Rozporządzenia;
- 8) ryzyka walutowego – art. 445 Rozporządzenia;
- 9) ryzyka operacyjnego – art. 466 Rozporządzenia;
- 10) ekspozycji kapitałowych – art. 447 Rozporządzenia
- 11) ryzyka stopy procentowej pozycji zakwalifikowanych do portfela bankowego – art. 448 Rozporządzenia;
- 12) polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze – art. 450 Rozporządzenia;
- 13) dźwigni finansowej – art. 451 Rozporządzenia;
- 14) stosowanych technik ograniczania ryzyka kredytowego – art. 453 Rozporządzenia;
- 15) ryzyka płynności wynikające z Rekomendacji P;
- 16) spełnienia przez Członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art.22aa Ustawy prawo Bankowe;
- 17) funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej.

Ujawnienia obejmują:

- 1) nazwę Banku;
- 2) krótki opis jednostek, w których:
 - a) zaangażowanie kapitałowe Banku pomniejsza fundusze własne Banku,
 - b) zaangażowanie kapitałowe Banku nie jest ani konsolidowane, ani nie pomniejsza funduszy własnych,
 - c) ewentualne przeszkody dla transferu funduszy pomiędzy Bankiem a podmiotami zależnymi.

Ujawnienia w zakresie celów i strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka obejmują:

- 1) strategię i procesy zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka;
- 2) strukturę i organizację komórki monitorującej dane rodzaje ryzyka w Banku, lub inne odpowiednie rozwiązania organizacyjne;
- 3) zakres i rodzaj systemów raportowania i pomiaru ryzyka;

- 4) zasady polityki stosowania zabezpieczeń i ograniczenia ryzyka, a także strategie i procesy monitorowania skuteczności zabezpieczeń i metod ograniczania ryzyka;
- 5) oświadczenie Zarządu na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem;
- 6) oświadczenie Zarządu na temat ogólnego profilu ryzyka związanego ze strategią działalności (kluczowe wskaźniki i dane liczbowe).

Ponadto w zakresie systemu zarządzania Bank ujawnia:

- 1) liczbę stanowisk dyrektorskich;
- 2) politykę rekrutacji członków Zarządu, ich wiedzę i umiejętności, doświadczenie;
- 3) strategię zróżnicowania wyboru członków Zarządu, jej cele, zadania i realizację;
- 4) opis przepływu informacji na temat ryzyka kierowanych do Zarządu.

Ujawnienia w odniesieniu do funduszy własnych obejmują:

- 1) wartość poszczególnych składników i pomniejszeń kapitału podstawowego Tier I, pozycji dodatkowych kapitału podstawowego Tier I, kapitału Tier II;
- 2) opis instrumentów w kapitale podstawowym Tier I, pozycjach dodatkowych kapitału podstawowego Tier I, kapitale Tier II;
- 3) opis wszystkich ograniczeń zastosowanych do obliczania funduszy własnych,
- 4) poziom kapitału podstawowego Tier I i kapitału Tier I ponad wymagany poziom współczynnika;
- 5) charakter i wielkość pozycji kwalifikujących się do funduszy własnych na mocy przepisów przejściowych.

Ujawnienia w zakresie wymogów kapitałowych obejmują:

- 1) skrótowy opis stosowanej metody szacowania kapitału wewnętrznego oraz przyjęty przez Bank poziom adekwatności kapitałowej rozumiany jako stopień pokrycia kapitału wewnętrznego funduszami własnymi;
- 2) rezultaty przeprowadzonego przez KNF Badania i Oceny Nadzorczej oraz dodatkowych wymogów kapitałowych do utworzenia, będących wynikiem przeprowadzonej oceny – jeżeli na taką konieczność wskaże KNF;
- 3) 8% ekspozycji ważonej ryzykiem oddzielnie dla każdej z następujących klas ekspozycji:
 - a) ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych,
 - b) ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych,
 - c) ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego,
 - d) ekspozycje wobec instytucji,
 - e) ekspozycje wobec przedsiębiorstw,
 - f) ekspozycje detaliczne,
 - g) ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach,
 - h) ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania,
 - i) ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w instytucjach zbiorowego inwestowania,
 - j) ekspozycje kapitałowe,
 - k) inne ekspozycje;
- 4) wymogi funduszy własnych w zakresie:
 - a) ryzyka kredytowego,
 - b) ryzyka operacyjnego, wliczone przy użyciu metody podstawowego wskaźnika,
 - c) ryzyka walutowego
łącznie oraz oddzielnie dla każdego rodzaju ryzyka;
- 5) informacje na temat kwoty wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka rynkowego, w tym:
 - a) łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego,
 - b) łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka cen towarów.

Ujawnienia w zakresie bufora antycyklicznego:

- a) łączna kwota ekspozycji na ryzyko,
- b) specyficzny dla instytucji wskaźnik bufora antycyklicznego
- c) wymóg w zakresie specyficznego dla instytucji bufora antycyklicznego

Ujawnienia w zakresie ryzyka kredytowego obejmują:

- 1) definicje należności przeterminowanych i zagrożonych - stosowane dla celów rachunkowości;
- 2) strategię ustanawiania zabezpieczenia i ustalania rezerw kredytowych;
- 3) opis stosowanego podejścia i metod przyjętych do ustalania korekt wartości i rezerw, w tym rezerw celowych i rezerwy na ryzyko ogólne w części dotyczącej ryzyka kredytowego;
- 4) łączną kwotę ekspozycji według wyceny bilansowej (po korektach rachunkowych) i średnią kwotę ekspozycji w danym okresie w podziale na klasy ryzyka;
- 5) strukturę geograficzną ekspozycji wraz z dodatkowymi szczegółami w uzasadnionych przypadkach;
- 6) strukturę branżową ekspozycji w rozbiciu na klasy ekspozycji (zgodnie z przyjętym kryterium istotności), wraz z dodatkowymi szczegółami w uzasadnionych przypadkach;
- 7) strukturę ekspozycji według okresów zapadalności w podziale na klasy ekspozycji (zgodnie z przyjętym kryterium istotności), wraz z dodatkowymi szczegółami w uzasadnionych przypadkach;
- 8) w rozbiciu na istotne branże kwoty:
 - a) ekspozycji zagrożonych,
 - b) salda korekt wartości i rezerw,

- c) korekt wartości i rezerw w okresie roku obrotowego;
- 9) kwoty ekspozycji zagrożonych – przedstawione oddzielnie, obejmujące kwoty korekt wartości i rezerw w podziale na ważne obszary geograficzne (zgodnie z przyjętym kryterium istotności);
- 10) uzgodnione zmiany stanów korekt wartości i rezerw z tytułu ekspozycji zagrożonych, uwzględniające:
 - a) opis rodzajów korekt wartości i rezerw,
 - b) salda początkowe,
 - c) kwoty umorzeń należności w ciężar odpisów w danym okresie,
 - d) kwoty odpisów albo rozwiązań na szacowane prawdopodobne straty na ekspozycjach w danym okresie, wszelkie inne korekty, w tym korekty wynikające z połączeń podmiotów, przejęć i zbycia podmiotów zależnych oraz przemieszczeń pomiędzy grupami odpisów,
 - e) salda końcowe.

Korekty wartości i kwoty odzyskane zaliczone bezpośrednio do rachunku zysków i strat powinny być ujawnione oddzielnie.

Ujawnienia w zakresie korzystania z ocen zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej (ECAI) obejmują:

- 1) nazwy wyznaczonych ECAI oraz przyczyny ewentualnych zmian;
- 2) kategorie ekspozycji, do których stosuje się poszczególne ECAI;
- 3) przyporządkowanie ratingu zewnętrznego każdej z wyznaczonych ECAI do stopni jakości kredytowej;
- 4) wartości ekspozycji związane z każdym stopniem jakości kredytowej.

Ujawnienia w zakresie ryzyka rynkowego obejmują wielkość wymogów kapitałowych w zakresie ryzyka walutowego.

Ujawnienia w zakresie ryzyka operacyjnego obejmują:

- 1) podanie stosowanych metod wyliczania wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka operacyjnego;
- 2) podejście do zarządzania ryzykiem operacyjnym;
- 3) informacje o sumach strat z tytułu ryzyka operacyjnego odnotowanych w danym roku w podziale na kategorie zdarzeń w ramach rodzaju zdarzenia zgodnie ze wskazaniami zawartymi w „Zasadach zarządzania ryzykiem operacyjnym”;
- 4) informacje o podjętych działaniach mitygujących;
- 5) informacje o najpoważniejszych zdarzeniach operacyjnych, o ile usunięcie przyczyny ich powstania nastąpiło w danym roku; w przeciwnym wypadku informacja o danym zdarzeniu powinna zostać ujawniona w kolejnym ogłoszeniu.

Ujawnienia w zakresie ekspozycji kapitałowych obejmują:

- 1) podział ekspozycji ze względu na cel nabycia (zyski kapitałowe, przyczyny strategiczne) oraz opis stosowanych zasad rachunkowości i metod wyceny, w tym podstawowe założenia i praktyki mające wpływ na wycenę oraz opis wszelkich istotnych zmian tych praktyk;
- 2) wartość bilansową i wartość godziwą dla papierów wartościowych notowanych na giełdzie; porównanie ceny rynkowej z wartością godziwą, jeśli te wielkości różnią się istotnie;
- 3) rodzaje, charakter i kwoty ekspozycji w kapitałowych papierach wartościowych w podziale na: papiery notowane na giełdzie, portfele papierów wartościowych niedopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym kapitałowych papierów wartościowych w postaci odpowiednio zdywersyfikowanej oraz inne ekspozycje;
- 4) zrealizowane zyski lub straty ze sprzedaży i likwidacji w ujęciu skumulowanym w danym okresie;
- 5) kwotę ogółem niezrealizowanych zysków i strat, łączne niezrealizowane zyski i straty z przeszacowania oraz inne pozycje o podobnym charakterze zaliczone do odpowiedniej kategorii funduszy własnych.

Ujawnienia w zakresie narażenia na ryzyko stopy procentowej pozycji zakwalifikowanych do portfela bankowego obejmują:

- 1) charakter ryzyka stopy procentowej, podstawowe założenia (w tym założenia dotyczące przyszłych wcześniejszych spłat kredytów oraz zachowania depozytów o nieustalonym terminie wymagalności) oraz częstotliwość pomiaru ryzyka stopy procentowej;
- 2) zmiany wyniku finansowego, oraz bilansowej zaktualizowanej wartości kapitału w wyniku szokowych spadków lub wzrostów stóp procentowych obliczonych zgodnie z metodą pomiaru ryzyka stopy procentowej stosowaną przez Bank.

Ujawnienia w zakresie polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze obejmują:

- 1) informacje dotyczące procesu ustalania polityki zmiennych składników wynagrodzeń;
- 2) najważniejsze informacje dotyczące kształtowania wynagrodzeń, w tym w zakresie wynagrodzeń zależnych od wyników, kryteria pomiaru wyników i korygowania tych wyników o ryzyko oraz zasady uwzględniania długoterminowych wyników Banku uwzględniających korekty o koszt wynagrodzeń;
- 3) stosunek stałych składników wynagrodzenia do składników zmiennych;
- 4) informacje na temat kryteriów oceny wyników, stanowiących uprawnienia do składników wynagrodzenia lub zmiennych składników wynagrodzenia;
- 5) główne parametry oraz zasady ustalania wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku, w tym sposób powiązania wysokości wynagrodzenia z wynikami w przypadku wynagrodzeń zależnych od wyników;
- 6) zbiorcze informacje ilościowe na temat wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze oraz pracowników, których działania mają istotny wpływ na profil ryzyka Banku, zawierające dane obejmujące:
 - a) wartość wynagrodzeń za dany rok obrotowy z podziałem na wynagrodzenia stałe i zmienne oraz liczbę osób je otrzymujących;

- b) wartość i formy wynagrodzenia zmiennego;
- c) wartość wynagrodzeń z odroczonej wypłatą z podziałem na część już przyznaną i jeszcze nieprzyznaną;
- d) wartość wynagrodzeń z odroczonej wypłatą przyznaną w danym roku obrotowym, wypłaconych i zmniejszonych w ramach korekty związanej z wynikami;
- e) wartość płatności związanych z podjęciem zatrudnienia i z zakończeniem stosunku zatrudnienia dokonanych w danym roku obrotowym, liczbę osób otrzymujących takie płatności oraz najwyższą taką płatność na rzecz jednej osoby.

Bank realizuje obowiązki informacyjne, określone wyżej, z uwzględnieniem formy prawnej w jakiej działa (spółdzielnia), swojej struktury organizacyjnej, rozmiaru swojej działalności i związanego z nią ryzyka, a także charakteru, zakresu i stopnia złożoności prowadzonej przez siebie działalności.

Ujawnienia w zakresie dźwigni finansowej obejmują:

- 1) poziom wskaźnika dźwigni na koniec roku obrotowego;
- 2) informacje na temat aktywów oraz zobowiązań pozabilansowych udzielonych uwzględnionych w obliczaniu wskaźnika dźwigni oraz informację o uzgodnieniu tych pozycji ze sprawozdaniami finansowymi;
- 3) opis podejścia do zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni;
- 4) opis czynników, które miały wpływ na poziom wskaźnika dźwigni w okresie roku obrotowego.

Ujawnienia w zakresie stosowanych technik ograniczania ryzyka kredytowego obejmują:

- 1) opis przyjętych głównych rodzajów zabezpieczeń;
- 2) zasady i procedury dotyczące wyceny zabezpieczeń i zarządzania nimi;
- 3) całkowitą wartość ekspozycji zabezpieczoną przez uznane zabezpieczenia finansowe lub inne uznane zabezpieczenia.

Ujawnienia w zakresie ryzyka płynności i pozycji płynnościowej obejmują:

- 1) kwestie organizacyjne:
 - a) rolę i zakres odpowiedzialności jednostek biznesowych oraz komitetów zaangażowanych w zarządzanie ryzykiem płynności,
 - b) sposób pozyskiwania finansowania działalności,
 - c) stopień scentralizowania funkcji skarbowych i zarządzania płynnością,
 - d) zasady funkcjonowania w ramach Zrzeszenia i Systemu Ochrony SGB;
- 2) zakres ujawnień ilościowych, w szczególności:
 - a) rozmiar i skład nadwyżki płynności,
 - b) wielkość wiążących banki nadzorczych miar płynności oraz wskaźnika LCR,
 - c) lukę płynności dla pierwszych trzech przedziałów z uwzględnieniem pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz skumulowane luki płynności,
 - d) dodatkowe zabezpieczenia płynności funkcjonujące w Zrzeszeniu i Systemie Ochrony SGB;
- 3) zakres ujawnień jakościowych, w szczególności:
 - a) aspekty ryzyka płynności na które narażony jest Bank,
 - b) sposób dywersyfikacji źródeł finansowania,
 - c) techniki ograniczania ryzyka płynności,
 - d) pojęcia stosowane w procesie mierzenia pozycji płynności i ryzyka płynności,
 - e) wyjaśnienie w jaki sposób ryzyko płynności rynku jest odzwierciedlone w procesie zarządzania płynnością płatniczą,
 - f) wyjaśnienie sposobu wykorzystania testów warunków skrajnych,
 - g) wskazanie w jaki sposób plan awaryjny uwzględnia wyniki testów warunków skrajnych,
 - h) politykę utrzymywania rezerwy płynności,
 - i) ograniczenia regulacyjne odnośnie transferu płynności w ramach Zrzeszenia,
 - j) częstotliwość i rodzaj sprawozdawczości w zakresie ryzyka płynności.

Ujawnienia o spełnianiu przez Członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa. Ustawy Prawo bankowe a w szczególności, że Członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu posiadają wiedzę, umiejętności i doświadczenie odpowiednie do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych obowiązków oraz, że dają rękojmię należytego wykonywania tych obowiązków

Ujawnienia w zakresie funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej obejmują:

- 1) strukturę organizacyjną systemu;
- 2) stosowane mechanizmy kontrolne;
- 3) ocenę adekwatności i skuteczności systemu.

Pozostałe informacje:

Bank może pominąć jedną lub kilka informacji, jeżeli nie uzna ich za istotne z wyjątkiem: informacji z zakresu i charakteru systemów raportowania i pomiaru ryzyka.

Bank może pominąć jedną lub kilka informacji, jeżeli uzna je za zastrzeżone lub za poufne z wyjątkiem informacji dotyczących: funduszy własnych i Polityki w zakresie wynagrodzeń.

Decyzje o zastosowaniu wyłączeń, o których mowa wyżej podejmuje Zarząd Banku.

Bank, raz do roku, ujawnia pełne informacje objęte Polityką, na podstawie danych na dzień kończący poprzedni rok obrotowy, w ujęciu indywidualnym.

Informacje ujawniane są nie później, niż w terminie 15 dni od zatwierdzenia przez organ zatwierdzający roczne sprawozdanie finansowe.

W przypadku poszerzenia skali działalności, Bank rozważy możliwość częstszego ujawniania informacji ilościowych, w odniesieniu do funduszy własnych i adekwatności kapitałowej oraz informacji dotyczących profilu ryzyka i innych pozycji narażonych na częste zmiany.

Informacje ujawniane są w języku polskim i w walucie polskiej.

Informacja dotycząca ujawnień ma formę papierową i elektroniczną.

Informacja w formie papierowej znajduje się w Centrali Banku w Teresinie, przy ul. Szymanowskiej 14, 96-515 Teresin – u Zastępcy Prezesa Zarządu ds. Finansowo-Księgowych i dostępna jest od poniedziałku do piątku w godzinach od 8:00 do 15:00.

Informacja w formie elektronicznej zamieszczona jest na stronie internetowej Banku pod adresem: **www.bsteresin.pl**

Teresin, dnia 8.02.2017 r.

Zarząd Banku Spółdzielczego w Teresinie